

Københavns byret om en udtalelse om den faktiske udnyttelse af lønprivilegiet i konkurs.

Præsidenten for sø- og handelsretten i København udtalte:

„Efter den således givne anledning har man gennemgået de i Sø- og Handelsrettens skifteretsafdeling i 1967 behandlede boer og enkelte tidligere boer, hvori spørgsmålet erindres at have været fremme.

På grundlag heraf og efter skifterettens almindelige erfaring skal man udtale, at der kun sjældent anmeldes egentlige lønkrav for længere tid tilbage end tre måneder før konkursens begyndelse, og i de nu gennemgæede boer er ikke anerkendt noget egentligt lønkrav for længere tid tilbage. I et af boerne er et gratialekrav for ét år forud for konkursen anerkendt som privilegeret.

I nogle tilfælde, og det er sket i enkelte af de nu gennemgæede boer, anmeldes der for indtil ét år før konkursen i henhold til lønprivilegiet krav, der står i forbindelse med indskud i eller lån til virksomheden. Det har beroet på det enkelte tilfældes nærmere beskaffenhed, om, og da i hvilket omfang, sådant krav har kunnet anses som privilegeret lønkrav.“

Præsidenten for Københavns byret udtalte:

„I anledning heraf skal man oplyse, at det er forholdsvis sjældent, at der anmeldes lønkrav i de ved Københavns byret behandlede boer. I det omfang, hvor der i insolvente boer er lønkrav, er disses størrelse i reglen en del mindre end de jævnsides privilegerede skattekrav, hvorfor den tidsmæssige udstrækning af lønkravets privilegium ikke er af væsentlig betydning for dividendens størrelse. Der er således ved en gennemgang af de i byretten i året 1968 sluttede konkursboer og insolvente dødsboer kun fundet eet bo, i hvilket der er givet privilegium for lønfordringen, der hidrørte fra tiden helt op til eet år før konkursen.“

Spørgsmål 4:

Ministerens kommentarer til at ændre lønprivilegiets tidsmæssige udstrækning til 12 måneder. Hvilke erfaringer har man i Sverige med 12 måneder?

Svar:

1. Efter gældende ret omfatter lønprivilegiet krav på løn og andet vederlag for arbejde i skyldnerens tjeneste i indtil 1 år før sidste fardag før konkursens begyndelse. Konkurslovsudvalget foreslog fortrinsretten begrænset til løn i 3 måneder, jfr. betænkningen s. 31-32. En række af de faglige organisationer, der udtalte sig om betænkningen, udtalte imidlertid betænkelighederne ved en sådan begrænsning, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2. Justitsministeriet foreslog herefter den tidsmæssige udstrækning af lønprivilegiet fastsat til 6 måneder.

Som anført s. 19 i konkurslovsudvalgets betænkning må det ved fastlæggelsen af reglerne om konkursordenen være udgangspunktet, at alle fordringshavere bør have lige adgang til fyldestgørelse af boets almindelige masse, og der må kræves vægtige grunde for at fravige dette princip.

Når der indrømmes privilegium for lønkrav, skyldes det i første række et hensyn til lønmodtagerne, hvis eksistens trues, såfremt lønnen ikke udbetales. Dette hensyn er stærkest for så vidt angår de yngre lønkrav. Har lønmodtageren i længere tid ladet sin løn eller en del af denne blive stående i firmaet, er hensynet mindre. Der er her ofte tale om forhold, der er stærkt beslægtet med indskud i eller lån til virksomheden. Det vil ikke være rimeligt at tillægge ældre lønkrav privilegium til skade for fordringshavere, hvis krav ikke er privilegerede, og til skade for lønmodtagere med yngre lønkrav. Hensynet til de yngre lønkrav tilgodeses bedst ved en ret snæver begrænsning af lønprivilegiets tidsmæssige udstrækning. I jo højere grad privilegiet begrænses, jo større bliver chancen for, at de lønmodtagere, der omfattes af privilegiet, kan få fuld dækning og få dækning hurtigt, og ikke mindst dette sidste må anses for væsentligt.

Efter de foreliggende oplysninger forekommer det sjældent, at der gives henstand med lønudbetalinger over et længere tidsrum end 3 måneder, jfr. besvarelsen af spørgsmål 3. Det bemærkes i denne forbindelse, at det — som anført nedenfor i besvarelsen af spørgsmål 5 — må antages, at løn, der udbetales a conto, skal afskrives på den ældste del af lønkravet. Lønkravet vil